

NIEUW GUINEA KOERIER

DE GROENE

onafhankelijk dagblad voor ned. nieuw guinea

2e JAARGANG NO. 206

DINSDAG 6 SEPTEMBER 1960

Omvangrijke Communistische steun voor Loemoemba

De communistische hulp aan de centrale Kongolese regering begint omvangrijke vormen aan te nemen. In Leopoldstad spreekt men van Russische interventie.

De Kongolese troepen hebben na hevige gevechten met Balubastamleden een dorp in de omgeving van de hoofdstad van MijNSTaat, Bakwanga, bezet.

Radio Leopoldstad heeft de komst van een grote Tsjechische missie aangekondigd, die de economische behoeften van Kongo zal peilen. De communistische hulp voor de centrale regering van de

GEFAALD

Nederland heeft een slag in het gezicht gekregen. Het verzoek van de Japanse regering om het voorgenomen bezoek van de Karel Doorman en zijn escorte aan Yokohama maar te annuleren komt in feite neer op een weigering om het Smaldeel te ontvangen.

Minister Luns heeft voor de televisie verklaard, dat de Nederlandse regering voor het Japanse standpunt geen waardering heeft en dat dit standpunt zeer ongebruikelijk is in de betrekkingen tussen bevriende landen.

Ook slaakte hij de verzuchting, dat de internationale betrekkingen tegenwoordig meer worden beheerst door chantage dan door redelijk overleg.

Hoe groot de verdiensten van de huidige regering voor Nieuw Guinea in vergelijking tot die van haar voorganger ook zijn, in deze zaak van het vlootbezoek aan Japan heeft zij ernstig gefaald.

De reis van het Smaldeel Vijf, die voor wat het bezoek aan Nieuw Guinea betreft een succes genoemd mocht worden, heeft ernstig aan waarde ingeboet. En nu kan de minister wel verzuchten dat er tegenwoordig zoveel chantage gepleegd wordt in de internationale betrekkingen, de politiek is nog steeds de kunst van het mogelijke en niet van het fatsoenlijke.

Onder de gegeven omstandigheden n.l. de recente onrust in Japan die zelfs Eisenhower noodzaakte om zijn bezoek aan dat land af te zeggen, had de regering niet mogen vertrouwen op dat wat gebruikelijk is tussen bevriende naties.

Zodra het vlootbezoek een omstreden punt werd in Japan, was het onvermijdelijk, dat de beslissing of een klap in het gezicht van Soekarno of in dat van ons zelf zou worden. Jammer genoeg werd het dit laatste, en dat was niet nodig geweest. Het vlootbezoek aan Japan had in het geheel niet ter sprake mogen komen.

Kongolese Republiek begint hiermee omvangrijke vormen aan te nemen.

Een vloot van Iljushin vliegtuigen en meer dan 100 vrachtauto's is uit de Sovjet Unie onderweg. Aangenomen wordt dat Loemoemba het materiaal zal gebruiken om troepen naar de afgescheiden provincie Katanga te sturen. Volgens de correspondent van het Franse persbureau AFP heeft de Kongolese chef staf gezegd dat de troepen van de centrale regering vastbesloten zijn om Katanga te bezetten.

Binnen twee of drie weken beginnen echter de tropische regens die de wegen naar Katanga onbegaanbaar zullen maken.

In Leopoldstad werd over de Russische hulp opgemerkt, dat het beschikbaar stellen van Russische vliegtuigen in feite bijna neerkomt op Russische interventie.

PARLEMENT BIJEEN

De Kongolese Kamer van Afgevaardigden zou gisteren bijeenkomen om het leiderschap van premier Loemoemba te bespreken. Dit zou de eerste parlementaire bijeenkomst zijn sedert het Kongolese leger op 5 juli j.l. begon te muiten, vijf dagen nadat Kongo onafhankelijk was geworden. Vroeg in de morgen waren er echter verscheidene afgevaardigden uit de provincies nog niet op komen dagen. Van twee van hen is bekend dat zij bij de gevechten rond Bakwanga in MijNSTaat zijn gedood.

Op de agenda van de Kamer staat het door Loemoemba afgekondigde standrecht, het welk door het parlement moet worden goedgekeurd.

Politieke opposenten van Loemoemba beweren dat deze geen meerderheid meer in het parlement heeft.

Uit Leopoldstad wordt voorts gemeld dat de plaatsvervanger van de UNO afgevaardigde, dr Ralph Bunche, de Indiër Dayal, is gearriveerd.

Uit Kasai provincie wordt gemeld dat de Amerikaanse journalist, Henry Taylor de zoon van de Amerikaanse ambassadeur in Zwitserland bij de gevechten tussen Kongolese troepen en Balubastamleden in het dorp Tjilenga is ge-

Nieuw-Guinea Koerier

Onafhankelijk dagblad voor Nederlands Nieuw Guinea

Uitgegeven door Gebr. Terlaak

Hoofdredacteur

Drs. N. STREEFLAND

Redactie en Administratie Oranjelaan, Loods 13, Telefoon 171
Abonnementsprijs fl 6,— per maand
fl 16,— per kwartaal bij vooruitbet.

Postabonnementen
fl 7,50 per mnd. fl 20,50 per kwart.

Advertentie tarieven

fl 0,40 per mm. Bij contract (tenminste 1000 mm) fl 0,36 per mm
Familieberichten fl 0,32 per mm

Agente te Hollandia-Binnen:
Meyr. Leeuwenburgh, p/a. Bloemenhandel "Yvonne"

Agent te Ifar: Bakkerij "BRAUN"

Agent te Manokwari: Hr. Lonho

dood. Machinegeweer vuur trof Taylor toen hij waarnemingen bij de gevechten verrichtte.

Het dorp Tjilenga, dat op 27 kilometer van Bakwanga ligt is door de Kongolese troepen bezet. De Baluba-bevolking is gevlucht naar Katanga.

Protest-gebaar

Het Instituut Nederland-Japan dat zich ten doel stelt de Nederlandse handelsbetrekkingen met Japan te bevorderen heeft zijn activiteiten voorlopig gestaakt. De voorzitter en de secretaris de heer Roeters van Lennep en mr. Dijt hebben ontslag genomen. Dit is een protest tegen het feit dat de Japanse regering zachtend voor Indonesische druk de uitnodiging voor een vriendschapsbezoek door het vliegekampschip Karel Doorman heeft ingetrokken.

Cuba nationaliseert

Cubaanse militie heeft de Bank of China in Havanna bezet. De Bank is in het leven gehouden door Nationalistisch China dat in het afgelopen week-einde de diplomatieke betrekkingen met Cuba verbrak.

Volgens de UPI correspondent zal de Cubaanse regering deze week nog de bankzaken overnemen. De Bank of China heeft de Chinese ondernemingen in Cuba gesteund. De bankreserve bedraagt 10 miljoen dollar.

Verdachte Z. geeft exposé van zijn wijze van lesgeven

(vervolg van ons verslag van gisteren)

LESGELDEN

Z. die 9 uur per week les gaf, volgde het systeem van onderricht door assistenten. Niet, zoals hij zegt, omdat hij daardoor zelf een lichtere taak zou hebben, maar om de jongelui die hem assisteren, en die bestemd waren voor belangrijker functies, een overwicht te geven over de minder vergevorderden.

MIJN LEREN IS SPELEN.

Z. geeft een exposé over de bijzonder omzichtige wijze waarop de cursisten aangepakt dienden te worden. Iedere schijn van leskrijgen, schoolborden, lessenaars werd zoveel mogelijk vermeden.

Ingezonden

Zeer Geachte Heer Hoofdredacteur.

Mag ik naar aanleiding van de aanval van het Alg. Handelsblad op Mr. De Rijke, opgenomen in Uw blad van 31/8 jl. bepleid het navolgende mededelen?:

In Nederlands Nieuw Guinea wonen naast Nederlanders en Papoea's ook de Nederlandse onderdanen niet-Nederlander/Papoea van voor 27 December 1949, daarnaast ook inheemsen van het overige ex-Nederlands Indisch grondgebied, die na de soevereiniteits-overdracht het regiem van Soekarno ontvluchtten, en er in Nieuw Guinea in toevlucht vonden; deze laatste categorie mensen wordt hier zonder meer als "vreemdeeling" beschouwd. Vreemdeelingen zijn eveneens de sedert Januari 1950 in dit land binnengekomen "Staatsblad-Nederlanders", wier Nederlanderschap hun ongevraagd op 27 December 1949 werd afgenomen. . . .

Als we de doelstelling van PARNA in ogenschouw nemen, dan wordt het ons bang te moede, want we achten de Nederlandse leiding nog ettelijke tientallen jaren voor dit Papoea-volk onontbeerlijk, wil men dit land met de honderden volksstammen talen en dialecten, een Kongo-herhaling besparen.

Wij vormen in dit Nederlandse Gebiedsdeel de zg. blijversgroep; tot deze groep behoren ook Nederlanders, die zich niet meer bestand gevoelen tegen de kou in Nederland, dan wel zij, die in dit land in het één of ander bedrijf geld hebben gestoken. Onze groep "vreemdeelingen" niet Nederlanders/Papoea's heeft tot dusver van Mr. De Rijke steeds alle hulp en medewerking mogen ontvangen in de voor ons meest ondenkbare en hopeloze situaties, waaronder ons collectief verzoek het Nederlanderschap te mogen verkrijgen.

Nu we de doelstelling van de Papoea politieke partij, de "Democratische Volkspartij" waarvan mr. De Rijke adviseur is kennen, nu zijn we gerust, en weten we, dat wij en onze nakomelingen rustig in dit land kunnen blijven wonen en werken zonder enig risico op te lopen, dat over enige tijd onze moeizaam vergaarde eigendommen worden "genationaliseerd".

Met dank voor de plaatsing, hoogachtend een ex-Nederlands Onderdaan.

Tijdens de werkzaamheden zelf, als de jongens geconfronteerd werden met een probleem, werd de wiskunde die daar voor nodig was, hun zo eenvoudig mogelijk uitgelegd, waarbij alle franje, [zoals by. het woord "Pythagoras"] werd weggelaten.

Z. zegt altijd veel aandacht aan deze cursuren te hebben gegeven.

Dat de lessen een goed resultaat opleverden blijkt volgens zijn zeggen uit de waardering die de cursisten in het buitenland voor hun werk vinden.

De getuigen v/d. W. en C. zeggen verdachte geregeld 's middags bezig te hebben gezien met de lessen.

De verdediger Mr. de Rijke stelt nog enige vragen die betrekking hebben op de verhouding van het hoofd Kadaster tot zijn personeel.

Uit de verklaring van C. en v/d. W. valt op te maken dat zij Z. een bewaarde chef vinden, maar veel te karig met bevorderingen. Daarover zijn de nodige conflicten geweest.

De uitspraak in de strafzaken van V.d. W., Z., en C. zal plaats vinden voor donderdag 8 september.

Maansverduistering

Zoals velen zullen hebben opgemerkt vond er gisteravond een volledige maansverduistering plaats.

Zie voor gedetailleerd verslag pag. 4

Nieuws uit Taminaboean

KURSUS AAN EVANGELISTEN

Van 10 tot 24 augustus werd er in Teminabuan onder auspiciën van de ECK, een korte cursus georganiseerd voor de evangelisten met hun vrouwen uit het Ressort Teminabuan. De leiding van deze cursus, waaraan 15 echtparen deelnamen, berustte bij ds. Koopmans en dr. de Kuiper.

Het doel was om de vrouwen voorlichting te geven betreffende gezondheidsleer en kinderverzorging. Verder werden ook naai- en kooklessen gegeven. Voor de evangelisten was er bijbelstudie, onderwijsmethodiek en administratie. Tevens werd voorlichting gegeven met betrekking tot de a.s. verkiezingen. Deze lessen werden verzorgd door verschillende inwoners van Teminabuan, waaronder het HPB van Teminabuan de heer Cappetti.

Het ligt in de bedoeling om jaarlijks soortgelijke cursussen te organiseren. De organisatoren hebben wat deze cursus betreft eer van hun werk gehad.

MUTATIES BIJ HET B.B.

Vrijdag 26 augustus j.l. is de heer Pupella, Klerk I van het H.P.B. kantoor alhier, i.v.m. zijn overplaatsing, naar Scrong vertrokken.

De heer Pupella is 7 jaar onafgebroken op het H.P.B. kantoor alhier werkzaam geweest. Dinsdagavond werd er een afscheidsavond ten huize van het H.P.B. gehouden. Deze avond werd door het kantoorpersoneel aangeboden aan de heer Pupella.

Er werd een film gedraaid

Van onze correspondent

Het begon om acht uur en het eindigde om elf uur en toen waren er drie uur verstreken. Zo op het oog, is dat niets bijzonders, maar dit waren drie heel bijzondere uren voor Seroei. Er werd een film gedraaid.

Niet zo maar een film, nee, . . . een heel bijzondere, want tot op het moment van heden weten we nog niet waarover deze prent ging. Alleen de naam, die hebben we onthouden "Der Grüne Teufel Von Monte Casino".

Een pracht van een naam en hoogstwaarschijnlijk ook een pracht van een film, maar we zouden hem zo graag zien.

Wat zich, voordat de Pasar ontruimd werd, om deze arena tot bioscoop om te vormen, ten huize van onze stedelijke bioscoopexploitant heeft afgespeeld weten maar weinig mensen, maar dat er geen doden bij gevallen zijn, is alleen maar toeval. Iedere avond, als ons oude trouwe agragraat begon te zingen en zijn heldere licht door de kota liet schijnen, togen de leden van het bioscoopgilde aan het werk en trouw ook ging er iedere avond iets kapot. Dit waren echter jeugdziektes, die gistermorgen allemaal de wereld uit waren. Nu kon het spul beginnen. Grote plakaten werden op nog groter borden geplakt en men was een nog veel groter stommerik als men daar niet naar ging kijken, want het werd precies een echte bioscoop. Kaartjes werden te koop aangeboden voor de prijs van f 2.50 di koersi en f 1,— di dasar.

Wij hadden natuurlijk tijdig voor kaartjes gezorgd en gelukkig maar, want toen wij om precies acht uur bij de "bioscoop" kwamen, bleek dat alles uitverkocht was. Dat belofde wat. Nu kunt U van Seroei vertellen wat U wilt maar het begon om acht uur, o. zo 10 jaar onafhankelijkheid van de Philipijnen, dat was 't eerst. Dit hebben maar enkele mensen onthouden.

Het gros weet het niet eens meer, want daarna begon de ellende. Eerst Ssst Ssst . . . rrrrrrrttt, U weet wel, dat heerlijke snorren van een filmtoestel als alles gesmeerd loopt, rrrrrrrttt doek, licht, letters nog meer letters, hele grote letters, zie je dat: FILM. Der Grüne Teufel Von Monte Casino.

Kijk eens, het staat er helemaal, knap toch, zoals ze dat kunnen tegenwoordig.

De namen van filmsterren kwamen ook nog goed door, maar toen zei de filmrol "knap" en verder heeft ie eigenlijk de hele avond "knap" gezegd.

We hoorden het wel niet maar we merkten het zo.

Na een kwartier, want zolang kunnen we het nog wel volhouden, begonnen we zo'n beetje het vertrouwen in die kuns-

Vervolg op pag 4

Namens dit kantoorpersoneel ontvang de vertrekkende van het H.P.B. de beknopte uitgave van de Winkler Prins. De heer Pupella wordt opgevolgd door de heer Bernard uit Scrong.

De A.A.A. den heer D. Bos, hoopt begin september naar Steenkool te vertrekken. De AA van Steenkool, de heer A. Molenaar wordt per 1 september te Teminabuan te werk gesteld.

VHO COMPETITIE

EERSTE KLASSE

Voor de 1e klasse-competitie werd het afgelopen weekend slechts één wedstrijd gespeeld. ZIGO en EDO deelden broederlijk de punten en hierdoor staat nu EDO met HBS gelijk en heeft alle kans de degradatie-eer aan HBS over te laten.

De stand in de eerste klasse is nu:

WIK	9	9	0	0	38-9	18
HVC	9	7	1	1	21-6	15
POMS	9	4	2	3	22-21	10
ZIGO	9	4	1	4	18-24	9
Zeemacht	9	4	0	5	15-19	8
Hercules	9	2	2	5	15-21	6
HBS	9	1	1	7	12-25	3
EDO	9	1	1	7	7-24	3

Het programma voor de komende week is [aanvang der wedstrijden 16.30 uur, terrein Berg en Dal]:

Zaterdag 10/9: ZIGO — Zeemacht

Zondag 11/9: HVC — HBS

ZIGO — EDO 3-3 [Ruststand 2-1]

Het eerste kwartier is ZIGO in de meerderheid, doch weet dit overwicht door slecht schieten en te lang talmien niet in doelpunten om te zetten.

Bovendien is keeper Stook van EDO vandaag in uitstekende vorm.

Langzamerhand komt EDO in de aanval en dit resulteert in een mooi doelpunt van Leimena, die met een kopbal de stand op 0-1 brengt.

ZIGO gaat weer tot de aanval over en lanceert enkele aanvallen op het EDO-doel, welke tot succes leiden, want in een tijd van 10 minuten weet Halewijn de bal tweemaal met lage schuivers achter doelman Stook in het net te deponeren [2-1]. Met deze stand komt de rust.

Na de rust wegen de partijen aardig tegen elkaar op en het spel golft heen en weer. EDO ziet haar kans, en zet alles op alles, doch eerst na 20 minuten spelen weet Schoonderwal met een mooie kopbal de partijen op gelijke voet te brengen [2-2].

Vijf minuten voor het einde maakt Liem handig gebruik van een fout in de EDO-achterhoede [3-2], doch tot grote vreugde van de EDO-supporters brengt Klencke de stand op 3-3, met welke stand het einde komt.

VHO-JEUGDCOMPETITIE

Zaterdagmiddag werd een aanvang gemaakt met de VHO-Jeugd-competitie. Er werd weer hevig om de punten gestreden.

De uitslagen waren:

[10 t/m 14 jaar]: Ajax — LSB-Hamadi 0-2

[15 t/m 17 jaar]: Ajax — Cycloop 1-2.

Geen best weekend dus voor Ajax.

HERCULES — JUBILEUM — TOURNOOI

Verleden week werden op het terrein Berg en Dal de wedstrijden voor het Hercules-Jubileum-tournooi gespeeld. Stuk voor stuk waren deze wedstrijden ten volle het aankijken waard en vooral de finale, welke Zaterdag jl. plaats vond, was wel de klap op de vuurpijl. Het spelpeil lag hoog en aan spanning geen gebrek.

Na een harde, doch volkomen sportieve wedstrijd, was WIK het gelukkigste bij de loting, die plaats moest vinden, omdat ook het nemen van strafschoppen geen beslissing had gebracht.

Hercules kan terugzien op een voor honderd procent geslaagd Jubileum-tournooi.

De volledige uitslagen waren:

Eerste ronde:

ZIGO — HBS	1-0
HVC — POMS	1-4
Hercules — WIK	1-1

[Door Hercules gewonnen gegeven].

EDO — Zeemacht 1-1

Halve finale:

ZIGO — WIK 1-4

Poms — EDO 2-0

FINALE:

WIK — Poms 2-2

[WIK w.n. loting]

VOETBAL IN NEDERLAND

UITSLAGEN EREDIVISIE

Ajax — PVS	0-0
Elinkwijk — Feyenoord	0-3
Fortuna '54 — Rapid JC.	2-1
GVAV — NAC	2-1
Sparta — DWS	3-1
ADO — DOS	afg.
Enschede — MVV	1-0
Willem II — VVV	2-3
Alkmaar — NOAD	0-0

Na de nederlaag van Rapid JC tegen Fortuna '54 is er in de eredivisie geen enkele club meer zonder verliespunten.

Het onlangs naar de eredivisie gepromoveerde GVAV, oud-kampioen Sparta, Enschede, met de Duitse international Helmut Rahn in haar gelederen, en Alkmaar bleven ook na de derde wedstrijd zondag ongeslagen. Elinkwijk ADO, DOS, NOAD en Willem II, daarentegen, smaakten nog geen enkele maal het zoet der winst getuige de stand:

GVAV	3-5	[6 — 3]
Sparta	3-5	[8 — 4]
Enschede	3-5	[5 — 3]
Rapid JC	3-4	[9 — 2]
VVV	3-4	[8 — 5]
Feyenoord	3-4	[14 — 9]
Alkmaar	3-4	[4 — 3]
Fortuna '54	3-4	[6 — 6]
MVV	3-3	[5 — 4]
PSV	3-3	[6 — 6]
Ajax	3-3	[7 — 9]
DWS	3-2	[6 — 5]
NAC	3-2	[6 — 7]
NOAD	3-2	[3 — 4]
DOS	2-1	[3 — 4]
Willem II	3-1	[4 — 9]
ADO	2-0	[0 — 6]
Elinkwijk	3-0	[1 — 12]

Eerste divisie A:

Fortuna — Volewijckers	0-2
Leeuwarden — Vitesse	6-1
RBC — KFC	2-3
Limburgia — Helmondia	3-0
EDO — DFC	0-4
Hermes DVS — Volendam	1-0
Stormvogels — BVV	6-0
HVC — Veendam	2-2
AGOVV — Enschedese Boys	2-3

Volewijckers	3-6	[6 — 1]
KFC	3-6	[5 — 2]
Ensch. Boys	3-6	[12 — 5]
DFC	3-5	[9 — 1]
Leeuwarden	3-5	[12 — 6]
Hermes DVS	3-4	[5 — 8]
Volendam	3-3	[2 — 2]

Eerste divisie B:

Eindhoven — SHS	0-9	
Excelsior — Go Ahead	1-1	
't Gooi — VSV	2-0	
Wageningen — SVV	0-2	
DHS — Sittardia	0-0	
Helmond — Heracles	0-2	
EBOH — RCH	4-4	
ZFC — Heerenveen	1-0	
Blauw Wit — Be Quick	4-1	
Blauw Wit	3-6	[9 — 1]
Heracles	3-6	[16 — 2]
DHS	3-5	[9 — 1]
't Gooi	3-5	[9 — 5]
Go Ahead	3-4	[5 — 3]
ZFC	3-4	[8 — 6]
Excelsior	3-4	[6 — 5]

Tweede divisie:

De Valk — Hilversum	1-2	
Wilhelmina — NEC	1-5	
Baronie — Oldenzaal	1-2	
Graafschap — Tubantia	4-2	
Roda Sport — Zwolse Boys	5-1	
PEC — Rigtersbleek	3-4	
Zeist — Haarlem	1-2	
Velox — Longa	2-5	
Zwartemeer — UVS	3-0	
NEC	3-6	[16 — 5]
Rigtersbleek	3-6	[10 — 7]
Longa	3-5	[10 — 4]
Haarlem	3-5	[10 — 6]
Roda Sport	3-4	[8 — 4]
Tubantia	3-4	[10 — 7]
Oldenzaal	3-4	[4 — 3]

KNVB COMPETITIE

Het eredivisie-programma voor zondag a.s. luidt:

DWS — GVAV

DOS — Sparta

NOAD — ADO

MVV — Alkmaar

Rapid JC — Enschede

VVV — Fortuna '54

Feyenoord — Willem II.

PSV — Elinkwijk

NAC — Ajax

Programma voor 11 september a.s.

EERSTE DIVISIE A:

Volewijckers — Leeuwarden
KFC — Fortuna VL
DFC — RBC
Helmondia — EDO
Ensch. Boys — Limburgia
Volendam — AGOVV
BVV — HDVS
Veendam — Stormvogels
Vitesse — HVC

EERSTE DIVISIE B:

GO Ahead — Eindhoven
VSV — Excelsior
SVV — 't Gooi
Sittardia — Wageningen
Heracles — DHC
RCH — Helmond
Heerenveen — EBOH
Be Quick — ZFC
SHS — Blauw Wit

tenaars van de film te verliezen. Af en toe zagen we nog wel eens iemand op het doek, maar dat was dan een bezoeker die dóór de lichtstraal liep. Oh ja en we hebben ook nog Duitse vrachtwagens gezien. Leuk was dat joh, Duitse vrachtwagens, hadden we lang niet meer gezien. Enfin om elf uur hadden we precies één rol op en begonnen we vol moed aan de tweede, maar die heeft de deur dicht gedaan.

Het leek wel of het verhuurkantoor allemaal heel kleine stukjes had gestuurd. Iets na elfen kwam dan ook de "ouvreureur" en maakte ons duidelijk, dat het vanavond echt niet meer ging.

We moesten onze kaartjes maar bij ons houden en konden weggaan, voor zover we nog niet weggegaan waren. We zouden zo spoedig mogelijk deze prachtige rolprent nog eens mogen aanschouwen en dat is dan vanavond. Waar?, vraagt U, dat vertellen we niet, straks hebben wij geen plaats meer. U moet echt niet denken, dat wij de moed opgeven, wij gaan vanavond toch weer kijken. Zo zijn wij.

NIEUW

Japonnen, Rokken en Badjassen, Moderne weekendshirts, Dames- en meisjesschoenen met rubberen zool in alle maten.

VIJLSMA, WITTE OLIFANT

no. 2287

De "A.M.C." maakt bekend dat het Secretariaat aan de Havenweg [naast de Oranjegarage] gesloten is vanaf Woensdag 7 September tot Maandag 12 September. Voor zeer urgente gevallen telf. Hollandia 535.

2284

DAMES EN HEREN

Wilt U gezond blijven in Nieuw Guinea komt dan in restaurant Makasser daar kan U goedkoop diverse kwaliteiten groenten en fruit krijgen.

2282

Het Electriciteitswezen maakt bekend dat op woensdag 7 september tussen 14.00 en 17.00 uur alle electriciteitsverbruikers gelegen aan Oranjelaan gebied, Marinekazerne, Kloofkamp, APO-kamp en Dok V bovengebied, van stroomvoorziening onderbroken zullen worden.

Bij slecht weer zullen de werkzaamheden worden uitgesteld.

TE KOOP AANGEBODEN:

EEN VOLKSWAGEN PICK UP

H.H.J. FRANKEN

Hollandia-Binnen telf 163
no. 2285

Geoentjes

KNUTSELCLUB uitgesteld wegens gebrek aan leiding.

2281

Te koop: Frigidair 90 ltr., naaimachine, radio, pick-up, dressoir, wasmachine Erres-Doeve, Polimac II, 4965

no. 2286

VOLKSWAGEN te koop gevraagd, Rijke, Etnastraat 745 Dok V

no. 2288

Filmprogramma

REX THEATER

vertoont heden 6-9 en woensdag 7-9 de film:

"THE NAKED TRUTH"

met Terry Thomas, Peter Sellers en Peggy Mount.

Een film die U beslist niet moet missen. Kom eens kijken in REX

Heden 1e voorstelling 19.00 uur en 2e voorstelling 21.00 uur

Spoedig in REX "GIGI" in Metrocolor

"JODY EN HET HERTENJONG"

REX Hollandia-Binnen vertoont heden 6-9 de film: "OORLOG EN VREDE" met Audry Hepburn, Mel Ferrer en Henry Fonda.

Prijs 1e rang f 4,-; 2e rang f 3,50; 3e rang f 2,50

Aanvang 19.30 uur.

ORIENT THEATER

vertoont heden 6-9 en morgen 7-9

"THE BATTLE AT APACHE PASS"

met Jeff Chandler, Susan Cabot en John Lund.

Het grootse verhaal van de bloedvete die de machtigste Indianennatie veranderde in een land vol wraakzucht, wreedheid en woestheid. De onvergetelijke geschiedenis van Cochise en Geronimo felle vijanden doch in hun vurige strijd tegen de US Cavalerie, bloedbroeders.

In kleuren.

Sentani heden 6-9: "NINA" met Karl Heinz Böhm.

Holl.-Binnen morgen 7-9: **THE CAMP ON BLOOD ISLAND** met Carl Mohner.

Groote Beer omstreeks 19 November te Hollandia voor embarkement passagiers

Het s.s. "GROOTE BEER" dat het voor Nieuw Guinea bestemde onderdeel infanterie van Nederland naar hier zal overbrengen, wordt omstreeks 19 november in Hollandia verwacht voor embarkement van passagiers.

De "GROOTE BEER" die een passagiers accommodatie heeft voor 690 personen, is eigendom van de Nederlandse regering. Als operator treedt op de Stoomvaart Mij. Nederland.

De tarieven voor een enkele reis naar Nederland bedragen:

Buitenhutten f 1990,- p.p.

Binnenhutten f 1820,- p.p.

Slaapzalen f 1490,- p.p.

De minimum leeftijd voor passagiers in de slaapzalen is 12 jaar.

Bij informatie bij de KPM alhier, deelde men ons mede dat daar niet bekend was welke maatstaven bij de vaststelling van de bovengenoemde tarieven waren aangelegd. Wel kon men ons meedelen, dat de accommodatie in de buitenhutten overeenkomt met die op een vrachtboot van de C-klasse.

Het hoogste tarief op de "GROOTE BEER" is dan ook gelijk aan dat op een dergelijke vrachtboot.

Verloofd

M. JORDAAN

en

R.A. DE JONG

1-9-1960

2280

Totale Maansverduistering was zeer goed zichtbaar

In de "Sterrengids 1960" van de Nederlandse Vereniging voor Wapen- en Sterrenkunde werd voor 5 september een totale maansverduistering aangekondigd. Deze maansverduistering was behalve in de beide Amerika's, ook in Oost Azië en de Stille Oceaan waarneembaar.

De maansverduistering zoals wij die gisteren in geheel Nieuw Guinea hebben kunnen aanschouwen is wel een zeer mooie geweest. Ruim twee en een half uur lang vertoonde de maan zich als een roodgloeiende perzik aan een onbewolkte sterrenhemel. Het was alsof een rood waas voor de maan was geschoven die haar helemaal bedekte.

Het zal de meeste mensen bekend zijn hoe een maansverduistering tot stand komt:

Zon, aarde en de maan bevinden zich op één lijn. De maan staat dan, vanuit de zon gezien, geheel of gedeeltelijk achter de aarde en het voor de maan bestemde zonlicht wordt door onze planeet onderschept.

Bij een totale maansverduistering zou er dus niets van onze trouwe satelliet zichtbaar moeten blijven. De aarde wil echter als het ware het aangedane onrecht weer wat goed maken en doet haar atmosfeer zoveel lichtstralen naar de "verduisterde maan" toe buigen, dat deze bijna steeds goed te zien blijft. Maar daarmee is ook alles gezegd, want het beeld dat wij aanschouwden was zo verschillend van de normale volle maan dat het dubbel en dwars de moeite loon de de totale verduistering gade te slaan. Daar was in de eerste plaats de geweldige vermindering van de lichtsterkte van de maan. De aardatmosfeer mocht dan al voor een soort noodverlichting zorgen, het was toch maar een zeer zwak schijnsel wat we te zien kregen en de anders bij volle maan optredende schemering ontbrak ook geheel. Verder was de spaarzaam en enigzins onregelmatig verlichte maanoppervlakte meest rossig van tint. Het deed denken aan een sprookje toen men onze slordig gekleurde satelliet aan een diep zwarte hemel zag komen temidden van een ongewone sterrenpracht.

Het was ook alsof het geheel meer diepte kreeg. Vooral als men door een kijker keek - en dit behoefde alleen maar een veldkijker te zijn - dan kreeg men het gevoel een wereldbol te zien zweven temidden van ververwijderde sterren.

Omstreeks 19 september zal deze totale maansverduistering gevolgd worden door een gedeeltelijke zonéclips.

ED.O.'s "SEPTEMBER REVUE"

Première Hollandia-Binnen 13 september

Hollandia-Haven RKS gebouw 15 en 16 september

Aanvang 20.00 uur.

Entree leden f 1,50, niet leden f 2,50 per persoon.